

PAKİSTAN ÜLKE PROFİLİ

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı: Pakistan İslam Cumhuriyeti

Yönetim Biçimi: Federal Cumhuriyet

Başkenti: İslamabad

Yüzölçümü: 803.940 km²

Nüfus: 201,995,540 (2016 tahmini)

Dil: Pencapça 48%, Sintçe 12%, Saraiki 10%, Peştuca 8%, Urduca (Resmi Dil) 8%, İngilizce ve diğer diller 8%.

Din: Müslüman (resmi) 96.4%, diğer (Hristiyan ve Hindu Dahil) 3.6% (2010)

Devlet Başkanı: Mamnoon Hussain (9 Eylül 2013)

Hükümet Başkanı: Başbakan Mohammad Nawaz Sharif (5 Haziran 2013)

T.C. İslamabad Büyükelçisi: Sadık Babür Girgin

T.C. Karaçi Başkonsolosu: Murat Mustafa Onart

Pakistan Ankara Büyükelçisi:

T.D. Sohail Mahmood

TEMELEKONOMİK GÖSTERGELER

GSYİH: 270 milyar dolar

Büyüme: %5,5

Kişi Başına Düşen Milli Gelir: 1.429 Dolar

Enflasyon oranı (tüketici fiyatlarında): %4,5

İş gücü: 63,34 Milyon

İşsizlik oranı: %6,5

Kaynak: CIA World Fact Book – T.C. Ekonomi Bakanlığı – World Bank

Pakistan'ın ekonomik gelişiminde tarım sektörünün büyük payı vardır. Ülkede gayri safi yurt içi hasılanın yaklaşık %20'sini tarım sektörü oluşturmaktadır. Başlıca tarım ürünleri; pamuk, buğday, pirinç, şeker kamışı ve mısırdır.

Pakistan'ın endüstriyel büyümesinde tekstil sektörü ağırlıklı rolü üstlenmektedir. Pek çok tüketim malı açısından kendi kendine yeterli olan Pakistan'da pamuk ve yün dokumacılığı, hazır giyim

sanayi, deri ve deri mamulleri, çimento, sağlık ürünleri ve şeker, meşrubat gibi işlem görmüş gıda maddeleri Pakistan'ın temel endüstri malları arasında yer almaktadır.

DIŞ TİCARET

Başlıca İhracat Yaptığı Ülkeler: ABD 13.1%, Birleşik Arap Emirlikleri 9.1%, Afganistan 9.1%, Çin 8.8%, İngiltere 5.3%, Almanya 4.9% (2015)

Başlıca İthalat Yaptığı Ülkeler: Çin 28.2%, Suudi Arabistan 10.9%, Birleşik Arap Emirlikleri 10.8%, Kuveyt 5.6% (2015)

Başlıca İhraç Ürünleri: Tekstil, Pirinç, Deri Ürünleri, Spor Ürünleri, Kimyasallar, Halı, Kilim

Başlıca İthal Ürünleri: Petrol, Petrol Ürünleri, Makine, Plastik, Ulaşım Ekipmanları, Yemeklik Yağlar, Kağıt, Demir – Çelik, Çay.

YATIRIM İLİŞKİLERİ

Pakistan yabancı yatırımlar konusunda liberal bir politika izlemeye devam etmektedir. Bu durumun sebepleri IMF gibi uluslararası örgütlerin etkisi ve politik istikrarsızlık ve yüksek terörist saldırı riski yüzünden yatırımcıların tedirgin olmasıdır. Ülkede yatırım konusunda az sayıda sınırlama mevcutken pek çok sektör için cömert teşvikler sağlanmaktadır.

Ülkedeki en önemli yabancı yatırımcı ülke ABD'dir. Ülkede önemli özelleştirmelerin hızla yapılmaması ve güvenlik konusundaki problemler yabancı yatırımların önündeki en büyük engeldir.

Çin, Pakistan'daki en önemli yatırımcılardan biri olmaya devam etmektedir. Çin'in yatırımlarının çoğunluğu altyapı projelerine yöneliktir.

Türkiye'deki Pakistan Yatırımları

- Türkiye'de 158 adet Pakistan sermayeli firma bulunmaktadır;

TÜRKİYE – PAKİSTAN DIŞ TİCARETİ (\$)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	285.900.656,00	436.651.423,00	-150.750.767,00	722.552.079,00
2014	259.317.265,00	435.545.822,00	-176.228.557,00	694.863.087,00
2015	289.059.980,00	310.544.618,00	-21.484.638,00	599.604.598,00
2016	346.896.045,00	263.354.035,00	83.542.010,00	610.250.080,00

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye'nin Pakistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

Ürün Adı	2012	2013	2014
Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	34,6	45,9	30,1
Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	8,2	8,6	8,3
Siklik hidrokarbonlar	0,0	0,0	6,9
Dokuma ipliklerin, mensucatin yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması	2,5	6,1	6,7
Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	8,4	9,1	6,3
Kauçuktan yeni dış lastikler	4,6	6,2	6,1
Pamuklu mensucat	2,0	0,6	5,4
Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler vesistemleri	4,9	3,0	4,3
Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül	3,8	2,9	4,2
Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	4,2	4,5	4,0
Debagatte kullanılan sentetik organik ve anorganik maddeler ve müstahzarlar	6,6	5,0	4,0
Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri	0,0	1,5	3,9
Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	2,0	4,1	3,9
Mensucat, kağıt, deri vb. için apre veya finisaj müstahzarları, müstahzar haşıl ve apreler	3,6	3,0	3,7
Revolverler ve tabancalar	2,0	3,7	3,6
Bakırdan ince yaprak ve şeritler	3,1	3,6	3,5
Dokunmamış mensucat	0,1	1,1	3,4
Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	1,7	1,4	3,3
Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	4,9	4,7	3,1
TOPLAM (Diğerleri Dahil)	276,1	285,9	259,7

Türkiye'nin Pakistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

Ürün Adı	2012	2013	2014
Pamuklu mensucat	73,2	68,9	72,4
Pamuk ipliği	18,8	27,9	53,9
Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler	93,4	71,0	40,2
Etil alkol	39,5	38,4	37,1
Pamuklu mensucat	57,3	29,7	34,7
Düğümlü veya sarmalı halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden düğümlü veya sarmalı yer kaplamaları	21,3	21,5	22,2
Tabii veya terkip yoluyla elde edilen deri ve köseleden giyim eşyası ve aksesuarları	51,9	15,8	17,2
Pamuklu mensucat	29,7	22,2	11,4
Sığır (buffalo dahil) ve atların dabalıanmış ve ileri derecede hazırlanmış post ve deri ve köselesi	11,4	12,1	11,4
Eldiven (örme)	9,8	5,8	10,7
Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	3,1	5,5	10,0
Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort	11,1	8,9	8,4
Suni devamsız lifden iplikler (dikiş ipliği hariç)	11,9	13,0	7,6
Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek	5,1	5,3	7,3
Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat	9,5	9,4	6,4
Kültür fizik, jimnastik, atletizm vb mahsus eşya ve malzeme; yüzme havuzları ve küçük oyun havuzları	4,1	5,1	5,8
Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat	5,0	3,5	5,8
Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	3,8	4,3	4,8
Şeker ekstraksiyonundan veya rafinajından elde edilen melaslar	0,0	0,0	3,9
Stiren polimerleri	17,0	8,5	3,0
Diğer hayvanların dabalama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleleri	5,1	3,2	2,6
Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	0,8	1,1	2,4
TOPLAM (Diğerleri Dahil)	555,0	436,7	435,6

SAKARYA-PAKİSTAN ARASI DIŞ TİCARET (\$)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	572.757,00	19.755,00	553.002,00	592.512,00
2014	866.106,00	105.564,00	846.351,00	971.670,00
2015	1.495.538,00	14.711,00	1.480.827,00	1.510.249,00
2016	1.292.825,00	40.727,00	1.252.098,00	1.333.552,00

Türk Hava Yolları'nın (THY) İstanbul'dan Pakistan'ın 3 şehrine direkt uçuşu bulunmaktadır:

- İstanbul–İslamabad (**Benazir Bhutto Havalimanı**)
- İstanbul–Karaçi (**Civil Jinnah Havalimanı**)
- İstanbul – Lahor (**Allama Iqbal Uluslararası Havalimanı**)

Kaynak: Türk Hava Yolları

PAKİSTAN PAZARINDAKİ FIRSAT VE ZORLUKLAR

- Pakistan'daki kanunlar genel olarak fikri mülkiyet haklarını korumaktadır. Buna rağmen, Pakistan'da mülkiyet hakları korsanlığı yaygındır. Son dönemde, Pakistan hükümeti telif, patent ve ticari marka alanlardaki yasaları yenilemeyi gündeme almıştır. Pakistan'ın şu andaki telif hakkı kanununun uygulamasının yetersiz ve cezaların zayıf olduğu görülmektedir.
- Pakistan'da ürünlerini pazarlamak isteyen yabancı şirketler yerel dağıtım servislerini kullanabilecekleri gibi kendi dağıtım zincirlerini de kurabilirler. Karaçi, ülkenin ana dağıtım merkezidir ve toptancılar burada bulunur. Pakistan'da toptan satış piyasası oldukça gelişmiştir.
- Pakistan'da satış yapmak için tüm ülkedeki perakendecilerle bağlantısı olan büyük bir toptancı ile kişisel iletişime geçmek geleneksel bir yaklaşımdır. Buna karşın bu eğilim değişmektedir. Reklamcılık son dönemde hızla büyüyen bir sektördür. Bazı büyük tüketim malı üreticileri basılı ve elektronik medya aracılığı ile kendi ürünlerinin reklamını yaygın bir şekilde yapmaktadır.
- Pakistan'ın mevcut güvenlik durumu nedeniyle, Pakistan'a giden vatandaşların, ülkeye girişlerini müteakip, İslamabad Büyükelçiliği veya Karaçi Başkonsolosluğu'na bildirimde bulunmaları, ziyaret sırasında yaşanabilecek sıkıntıların giderilmesinde yarar sağlayacaktır.

Kaynak: T.C. Dışişleri Bakanlığı – T.C. Ekonomi Bakanlığı

KAYNAKÇA

- T.C. Dışişleri Bakanlığı
- CIA World Fact Book
- Türkiye İstatistik Kurumu
- T.C. Ekonomi Bakanlığı
- Türk Hava Yolları

